

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
אביגדור ליברמן
עודד פורר
יבגני סובה
שרון ניר
יוליה מלינובסקי
חמד עמאר

2751/25/פ

הצעת חוק שירותי הדת היהודיים (תיקון – ביטול המועצות הדתיות), התשפ"ג–2023

1. תיקון שם החוק .1 בחוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], התשל"א–1971¹ (להלן – החוק העיקרי), בשם החוק, במקום "שירותי הדת היהודיים" יבוא "הרשויות המקומיות (שירותי דת)".

2. החלפת סעיפים 1 ו-2 לחוק העיקרי יבוא :
1 ו-2

"הגדרות" .1 בחוק זה –

"חברת קבורה" – חברה קדישא או גורם אחר המטפל בקבורת נפטרים יהודים בבית עלמין ;

"מורשית קבורה" – חברת קבורה הגובה תעריפים כמפורט בחלק ב' בתוספת הראשונה ;
"השר" – שר הפנים.

2. תפקיד רשות מקומית (א) רשות מקומית תספק שירותי דת. מקומית

¹ ס"ח התשל"א, עמ' 130.

(ב) רשות מקומית תגבה אגרות עבור שירותי הדת שהיא מספקת, בהתאם לתקנות שיקבע השר, בהסכמת שר האוצר.

(ג) הרשות המקומית תקים חברת קבורה."

ביטול סעיפים 3 עד 3. סעיפים 3 עד 12, 13 ו-14 לחוק העיקרי – בטלים.
12 ו-13 עד 14

4. תיקון סעיף 14א – בסעיף 14א לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "רשות מקומית, מועצה דתית או חברה קדישא" יבוא "חברת קבורה", ובמקום "דת" יבוא "קבורה";

(2) בסעיף קטן (ח), במקום "החברה קדישא" יבוא "חברת קבורה";

(3) בסעיף קטן (ט), בכל מקום, במקום "החברה קדישא" יבוא "חברת הקבורה";

(4) בסעיף קטן (י), במקום "לחברה קדישא או למועצה הדתית לפי הענין, והחברה או המועצה כאמור" יבוא "לחברת קבורה, והיא".

5. תיקון סעיף 2א14 – בסעיף 2א14 לחוק העיקרי, במקום "השר לענייני דת" יבוא "השר".

6. תיקון סעיף 7א14 – בסעיף 7א14(א) לחוק העיקרי, במקום "רשות מקומית, מועצה דתית או חברה קדישא המטפלת בקבורת נפטרים בבית עלמין וגובה תעריפים כמפורט בחלק ב' בתוספת הראשונה (להלן – מורשית קבורה)" יבוא "מורשית קבורה".

7. תיקון סעיף 14ד – בסעיף 14ד לחוק העיקרי, בכל מקום, במקום "מועצה דתית" יבוא "רשות מקומית".

8. תיקון סעיף 15 – בסעיף 15 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א) –

(א) ברישה, במקום "שר הדתות" יבוא "השר";

(ב) פסקה (1) – תימחק;

(ג) בפסקה (2), אחרי "בחירות של רבני עיר" יבוא "ובלבד שתקופת כהונתו של רב עיר לא תעלה על שבע שנים";

(ד) בפסקה (3), הסיפה החל במילים "לענין זה יראו" – תימחק.

(2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) חברת קבורה ומועצת בתי עלמין יהודיים רשאיות לגבות אגרות בעד שירותיהן, בהתאם לתקנות שיקבע השר, בהסכמת שר האוצר."

9. הוראות מעבר (א) בכפוף להוראות חוק זה, מועצה דתית תחדל להיות אישיות משפטית הכשרה לכל חובה ולכל זכות בתוך 6 חודשים מיום התחילה (להלן – יום פירוק המועצות הדתיות).

(ב) השר יקבע, בצו, בטרם יום פירוק המועצות הדתיות, הוראות בכל עניין הנוגע לשינויים הנובעים מביטול המועצות הדתיות, לרבות בעניינים אלה:

(1) העברת הנכסים, הזכויות, החובות וההתחייבויות, לרבות זכויות מוחשיות ושאינן מוחשיות, וכן התחייבויות מותנות, עתידיות, ידועות ובלתי ידועות, שערב יום הביטול היו של המועצות הדתיות, ואלה יהיו לקניין הרשויות המקומיות כפי שיורה השר;

(2) קביעת הרשות המקומית אשר תהיה חליפתה של המועצה הדתית בכל הליך משפטי שהיה תלוי ועומד ערב יום הביטול, מטעם המועצה הדתית או נגדה, וכן בכל עילה להליך משפטי כאמור שהייתה קיימת באותה עת;

(3) קביעת הרשות המקומית שתדון בהליכים שהיו תלויים ועומדים ערב יום הביטול לפני המועצות הדתיות, או הליכים כאמור שהיה ניתן לפתוח בהם עד אותו מועד, וכן קביעת דרכי הגשתם והדיון בהם, לרבות הוראות לעניין הארכת מועדים;

(4) הוראות לעניין עובדי המועצות הדתיות וגמלאיהן.

דברי הסבר

חוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], התשל"א–1971, מסדיר את פעילותן של המועצות הדתיות במדינת ישראל.

מוצע לבטל את קיומן של המועצות הדתיות במדינת ישראל ולהותיר בחוק רק את הסעיפים שעניינם שירותי קבורה, שיסופקו באמצעות חברות קבורה שתוקמנה על ידי הרשויות המקומיות. האחריות לאספקת שירותי הדת, אשר כיום מוטלת על המועצות הדתיות, תועבר אל הרשויות המקומיות, והן תוסמכנה לגבות אגרות למטרה זו.

מוצע לקבוע תקופת מעבר, אשר במהלכה תמשכנה המועצות הדתיות להוות אישיות משפטית כשרה לכל דבר ועניין, עד להקמת חברות קבורה חלופיות להן. כלל החובות והזכויות, המשפטיות והקנייניות, של המועצות הדתיות, תועברנה לרשויות המקומיות.

מוצע להסמיך את שר הפנים לקבוע הוראות בכל עניין הנוגע לשינויים הנובעים מביטול המועצות

הדתיות, לרבות בעניינים של העברת קניינן של המועצות הדתיות לרשויות המקומיות, קביעת הרשות המקומית שתחליף כל מועצה דתית בכל הליך ועילה משפטיים, קביעת הרשות המקומית שתדון בהליכים שהיו תלויים ועומדים ערב יום הביטול בפני המועצות הדתיות, והוראות לעניין עובדי המועצות הדתיות וגמלאיהן.

הצעת חוק בנושא דומה הונחה על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת מאיר שטרית (פ/4049/18).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ג באדר התשפ"ג (06.03.2023)